

Öğretmenlik Mesleğine Adanmışlığın Sıralı Lojistik Regresyon Analizi ile İncelenmesi

Behiye DAĞDEVİREN ERTAŞ¹

Öz

Bu araştırmanın temel amacı öğretmenlerin mesleki adanmışlık düzeyinin saptanması ve bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkeni yordama düzeylerinin incelenmesidir. Bu araştırma nicel yöntemle incelenmiş bir çalışma olup ilişkisel tarama desenindedir. Araştırmanın çalışma grubunu 455 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırma Yozgat ilinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada kolay ulaşılabilir örneklem ile veriler toplanmıştır. Araştırmada Öğretmenlik Mesleğine Adanmışlık Ölçeği kullanılmıştır. Veriler sıralı lojistik regresyon analizi ile analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, öğretmenlerin mesleki adanmışlık düzeyleri ortalamanın üzerindedir. Öğretmenlerin mesleki adanmışlıklarını etkileyen bağımsız değişkenler medeni durum, eğitim durumu, öğretme zevki, en büyük hayalin öğretmen olmak olması ve çalışma saatinin az olması olarak belirlenmiştir. Bekâr öğretmenlerin mesleki adanmışlık olasılıkları daha düşük bulunmuştur. Lisansüstü eğitim görmüş öğretmenlerin mesleki adanmışlık düzeyleri lisans düzeyinde eğitim görmüş öğretmenlere göre daha düşüktür. Öğretmek benim en büyük zevkim bağımsız değişkenine evet diyen öğretmenlerin, mesleki adanmışlık düzeyleri hayır diyen öğretmenlere göre daha yüksektir. En büyük hayalim öğretmen olmaktı bağımsız değişkenine evet diyen öğretmenlerin, mesleki adanmışlık düzeyleri hayır diyen öğretmenlere göre daha yüksektir. Öğretmenlik mesleğini çalışma saatinin az olması nedeniyle seçen öğretmenlerin mesleki adanmışlıkları düşük olarak bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik Mesleği, Adanmışlık, Sıralı Lojistik Regresyon

Investigation of Teaching Profession Dedication by Ordinal Logistic Regression Analysis

Abstract

The principal purpose of this research is to determine teachers' professional dedication levels and examine the predictive levels of the independent variables for the dependent variable. This research is a quantitative study and is in a relational screening design. The study group of the research consists of 455 teachers. We conducted the research in Yozgat province by using easily accessible sampling, the Scale of Dedication to the Teaching Profession (Kozikoğlu & Senemoğlu, 2018) to collect the data and analyzed the data by ordinal logistic regression analysis. According to the research results, teachers' professional dedication levels are above the average. The independent variables affecting the professional dedication of teachers were determined as marital status, educational status, teaching pleasure, being a teacher, and having fewer working hours. Single teachers were found to be less likely to have professional dedication. Professional dedication levels of postgraduate teachers are lower than those of undergraduate-level teachers. Teachers who answered yes to the independent variable "My greatest pleasure to teach" have higher levels of professional dedication than teachers who said no. Teachers who answered yes to the independent variable "My biggest dream was to be a teacher" have higher professional dedication levels than teachers who said no. The professional dedication of the teachers who chose the teaching profession due to the low working hours was found to be low.

Keywords: Teaching Profession, Dedication, Ordinal Logistic Regression

Atıf İçin / Please Cite As:

Dağdeviren Ertaş, B. (2025). Öğretmenlik mesleğine adanmışlığın sıralı lojistik regresyon analizi ile incelenmesi. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 14(2), 495-507. doi:10.33206/mjss.1302439

Geliş Tarihi / Received Date: 25.05.2023

Kabul Tarihi / Accepted Date: 14.07.2023

¹ Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Fakültesi, Yozgat Bozok Üniversitesi, behiyeertas5884@gmail.com,

 ORCID: 0000-0003-2431-1914

Giriş

Bugünün dünyasında okulların, siyasi, ekonomik, politik, sosyolojik ve teknolojik etkenlerin etkisi altında olduğu açıkça görülmektedir. Bu etkenler, öğrenim kalitesi, öğrenci başarısı, öğrenci öğrenimi ve öğretmen verimliliği gibi okulla ilgili durumları etkilemektedir. Bu faktörler, öğretmenlik mesleğine adanmışlıkla birlikte, okulların öğretmenlerin motivasyonu, mesleki gelişimi ve öğrencilerle olan etkileşimleri gibi önemli alanları da etkilemektedir. Öğretmenlerin mesleklerine yönelik adanmışlıkları öğrencilerin eğitimine olumlu katkılar sağlamak ve öğrencilerin başarısını artırmaktadır (Konstantipolas, 2006). Aynı zamanda öğretmenlerin yetkinlikleri ve profesyonel gelişimleri, eğitim standartlarının yükselmesine ve öğrencilerin öğrenme deneyimlerinin daha verimli hale gelmesine yardımcı olmaktadır (Owen, 2015). Öğretmenlik mesleğine adanmışlık, bu karmaşık etkenlerin arasında güçlü bir temel oluşturarak okulların başarısını artırmaya katkıda bulunmaktadır (Phelps ve Benson, 2012).

Adanma, insanların sevdikleri, önemli buldukları ve zaman ve enerji harcadıkları bir faaliyete yönelik güçlü bir eğilim olarak tanımlanmaktadır (Vallerand, Houliort ve Fores, 2003). Adanmışlık, insanların sahip olduğu öğrenme alanlarından biri olan duyuşsal alanın değerlerinden biridir (Sağsan ve Fırtına, 2015). Adanmışlık, kişiyi faaliyete isteyerek katılmaya yönlendiren ve faaliyeti sürdürme konusunda bir irade ve kişisel onay duygusu yaratan motivasyonel bir gücü ifade eder. Bireyler kendilerini faaliyeti yapmaya zorlanmış hissetmezler, aksine bunu yapmayı seçerler. Sanki kişi sevdiği faaliyet üzerinde kontrol sahibiymiş gibidir (Van Scotter ve Motowidlo, 1996). Mesleki adanmışlık ise büyük emek, zanaat, özveri gibi kelimelerle ortaya konulmaya çalışılan ve bireyin elinden gelenin en iyisini yapma motivasyonu olarak açıklanan bir kavramdır. Kişi bu duyguyla herhangi bir nesneye, amaca, tutkunun yarattığı heyecanla kendisini kaptırır (Turhan, Demirli ve Nazik, (2012). Başka bir ifade ile bireylerin mesleğine adanmışlığı, bireyin kendi işine karşı bir tutumu ve kendisine verilen rolleri mümkün olan en iyi şekilde yerine getirmesini gerektiren bir duygudur (Moè, 2016).

Mesleki adanmışlık, eğitimde göz önünde bulundurulması gereken önemli bir kavramdır çünkü öğretmenlik mesleği, öğretmenlerin öğretimlerine zaman, enerji ve yürekten bağlılığı gerektirir (Day, 2004). Adanmışlık öğretmen olmayı ve meslekte devam etmeyi sağlamakla kalmaz (Wisehart, 2004), aynı zamanda öğretmenlerin öğrencilerine ulaşmak ve sanatlarında ustalaşmak için sürekli olarak daha etkili yollar aramalarını gerçekleştirir (Zehm ve Kottler, 1993). Fried (2001), mesleklerine güçlü bir adanmışlık sergileyen öğretmenlerin iki önemli özelliklerini vurgulamaktadır. Birincisi öğretmenlerin mesleğine adanmışlığı, kendi alanlarının cazibesini ve önemini öğrencilerle paylaşarak yansıtır ve işlerine büyük bir tutkuyla dahil olurlar. İkincisi, bu eğitimciler, öğrencilerin öğrenmesini destekleyen pedagojik eylemlerle mesleklerine olan ateşli tutkularını gösterirler ve aynı zamanda kendi alanlarında uzman olarak hizmet verirler. Öğretmenlik mesleğinde adanmışlık ve motivasyonun kaynağını Bastick (2000) 3 faktöre dayandırmıştır. (1) öğretmenliği ilginç ve önemli bir meslek olarak görmek gibi içsel güdülere, (2) öğretmenliğin faydalarına ya da diğer dışsal ödüllere odaklanmak gibi dışsal güdülere ve (3) öğretmenliği sosyal açıdan değerli bir meslek olarak görmek gibi özgeci güdülere dayanmaktadır.

Öğretmenler için “adanmışlık” ile kastedilen, öğretmenlerin işlerine verdikleri yoğun duygusal bağlılıktır. Bu adanmışlık öğretmenlik mesleğini diğer mesleklerden ayıran belirgin bir özelliktir (Nias, 1996). Öğretmenlerin sınıfta güçlü bir etkiye sahip olduğu göz önüne alındığında öğrencilerin mesleğine adanmış öğretmenleri olması onlara birçok avantaj sağlar (Montalvo, Mansfield ve Miller, 2007). Öğretmenlik mesleğine adanmışlık, öğretmenlerin iyi olma hallerini destekleyen ve öğrencilerin motivasyonunu etkileyen motive edici bir güçtür (Patrick, Hisley, Kempler ve College, 2000). Adanmışlık, öğretmenin eğitim ve öğretim görevlerini yansıtmaya, iş deneyimini özetleme, her öğrenciye ilgi ve sevgi gösterme ve çığır açan değişime kendini uyarlamak için öğretim becerilerini ve bilgisini mükemmelleştirmede temsil ettiği davranışları ifade eder (Cai ve Lin, 2006). Kendini adanmış öğretmenler, öğrencilerinin hayatlarında önemli ve büyük değişiklikler meydana getirirler. Adanma, öğretmenlerin motivasyonlarını ve dolayısıyla performanslarını artıran bir faktördür. Mesleki adanmışlığı yüksek olan öğretmenlerin öğrenci başarısında önemli bir etkiye sahip olduğu kaçınılmazdır (Engin ve Taşkın, 2022). Hargreaves (1997) öğretmenlerin mesleki olarak adanmışlığı ve öğretmeye tutkuları olmadığı sürece tüm pedagojik yaklaşımların etkisizliğini vurgulamaktadır. Bir öğretmen mesleğine tutku ile adandığı takdirde sınıftaki başarının artmasına katkı sunmaktadır.

Mesleğine adanmış bir öğretmenin özelliklerini vurgulayan Rest (1986) adanmış öğretmenlerin sürekli kendini geliştirmeye çalışan, keşfeden, çevresini teşvik eden, bildiklerini yansıtan, planlar yapan, hedefler koyan, risk ve sorumluluk alan kişiler olduğunu belirtmektedir. Öğretmenlerin mesleki adanmışlıkları

profesyonel gelişim için önemli bir unsur olarak değerlendirilmektedir (Kim, 2013). Mesleki adanmışlık yaşayan öğretmenlerin, yalnızca bilgi aktarıcıları olmak yerine, öğrencilerle güçlü ilişkiler kurmanın ve meslektaşlarıyla disiplinler arası takımlarda ve öğrenci gruplarıyla ilgili iş birliği gibi yeni yollarla çalışmanın yanı sıra öğrenmeyi kolaylaştırıcılar ve birlikte öğrenenler olmaları gerektiği vurgulanmaktadır (Owen, 2012). Tutkuyla, şevkle çalışan adanmış öğretmenlerin, özveri ve bağlılıkları arttığı ve işlerinin önemine inandıkları belirlenmiştir. Öğretmenlerin adanmış duyguyla hareket edip bir fark yaratabileceğine inanarak işini yapması stratejik mesleki gelişimle desteklendiğinde yüksek kaliteli öğretimle öğrencilerin öğrenmesinde önemli gelişmelere neden olmaktadır (Mart, 2013).

Öğretmenlerin düşük adanmışlık göstermeleri okul verimliliğini etkilemektedir. Nitelikli, yetkin ve mesleki adanmışlığı yüksek öğretmenlerin toplumun geleceğini etkilemeleri yadsınamaz. Bu bağlamda öğretmenlerin adanmışlıklarının belirlenmesi önemli görülmektedir. Ulusal ve uluslararası literatür incelendiğinde öğretmenlerin mesleki adanmışlıkları ile ilgili çeşitli çalışmalar mevcuttur (Bozdaş, 2013; Celep, 1998; Kozikoğlu ve Özcanlı, 2020; Meriç, Öztürk-Çiftçi ve Yurtal, 2019; Yin ve Lee, 2012). Bu araştırmalar daha çok öğretmenlerin adanmışlıklarının örgütsel davranış değişkenleri ile ilişkisine ve sınıf içi uygulamaları etkileme düzeyine katkı sunmaktadır. Ancak öğretmenlerin mesleki adanmışlıklarını etkileyen birey düzeyindeki değişkenler ile ilgili herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu bağlamda öğretmenlerin adanmışlıklarının kişisel düzeydeki değişkenlerle belirlenmesi önemli görülmektedir. Bu doğrultuda araştırmanın amacı öğretmenlerin düşük, orta ve yüksek düzeydeki mesleki adanmışlıklarını öğretmen düzeyindeki değişkenler tarafından yordayıp yordamadığını belirlemektir. Bu kapsamda aşağıdaki sorulara yanıt aranmaktadır?

- 1- Öğretmenlerin mesleki adanmışlıkları ne düzeydedir?
- 2- Öğretmenlerin mesleki adanmışlıklarını belirleyen öğretmen düzeyindeki değişkenler nelerdir?

Yöntem

Model ve Çalışma Grubu

Bu araştırma Yozgat'ta bulunan kamu okullarındaki öğretmenlerin mesleki adanmışlık düzeylerinin belirlenmesi ve yordayıcı değişkenler tarafından açıklanması amacıyla nicel yöntemde desenlenmiş, ilişkisel tarama modelinde yürütülmüştür. Araştırma 2021-2022 eğitim öğretim yılında gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın hedef evrenini Yozgat ilindeki kamu okullarında görev yapan 5799 öğretmen (MEB, 2022); örneklemini ise 361 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada hedef evrenin tamamına ulaşılma imkânının olmaması gerekçesiyle, uygulamalar evrenden seçilen örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir. Bu örneklem büyüklüğü 5799 öğretmeni $\alpha = .05$ anlamlılık ve %5 hata payıyla, 361 öğretmenin temsil edebileceği varsayımına (Erkuş, 2017) dayandırılarak belirlenmiştir. Araştırmada 485 öğretmene ulaşılmıştır. Hatalı veriler çıkarıldığında 455 öğretmenin görüşleri dikkate alınarak analizler gerçekleştirilmiştir. Veriler il merkezi ve ilçelerinde bulunan kamu okullarından toplanmıştır. Araştırmada kolay ulaşılabilir örneklem kullanılmıştır. Veriler okul müdürleri aracılığıyla gönüllülük esasıyla toplanmıştır. Araştırmanın örneklemine ait bilgiler Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. *Araştırmanın örneklemine ait bilgiler*

Bağımsız Değişkenler	Kategoriler	N	%
Cinsiyet	Kadın	263	57.8
	Erkek	192	42.2
Medeni Durum	Evli	353	77.6
	Bekar	102	22.4
Eğitim Durumu	Lisans	399	87.7
	Lisansüstü	56	12.3
Mesleki Kıdem	1-5 yıl	79	17.4
	6-10 yıl	117	25.7
	11-15 yıl	119	26.2
	16 yıl ve üzeri	140	30.8
Yakın ailenizde öğretmen olan kimse var mı?	Hayır	231	50.8
	Evet	224	49.2
Öğrencilik hayatınızda hayranlık duyduğunuz bir öğretmen oldu mu?	Hayır	328	72.1
	Evet	127	27.9

Tablo 1 Devamı. Araştırmanın örneklemine ait bilgiler

Bağımsız Değişkenler	Kategoriler	N	%
Öğretmen olmak en büyük hayalleriniz arasında mıydı?	Hayır	329	72.3
	Evet	126	27.7
Öğretmekten çok zevk aldığım için öğretmen olmayı seçtim.	Hayır	190	41.8
	Evet	265	52.8
Öğretmen olmayı iş dışında geçirdiğim zaman fazla olduğu için seçtim.	Hayır	252	55.4
	Evet	203	44.6
Öğretmen olmayı gelirinin iyi olduğunu düşündüğüm için seçtim.	Hayır	354	77.8
	Evet	101	22.2
Eğitim fakültesi 1. Tercihiniz miydi?	Hayır	325	71.4
	Evet	130	28.6

Tablo 1'e göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu kadınlardan (N=264) ve evli (N=353) öğretmenlerden oluşmaktadır. Araştırmada görüş bildiren öğretmenlerin çoğunluğu lisans mezunu (N=399) ve 16 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahiptir (N=140). Öğretmenlerin çoğunun yakın ailesinde öğretmen (N=231) yoktur. Öğrencilik hayatlarında bir öğretmene hayranlık duymuş öğretmen sayısı azdır (N=127). En büyük hayaliniz öğretmen olmak mıydı? sorusuna hayır (N=329) diyenlerin sayısı daha fazladır. Öğretmekten çok zevk aldığım için öğretmen olmayı seçtim (N=252) diyenlerin sayısı daha fazladır. Eğitim fakültesi birinci tercihi olmayan (N=325) öğretmenlerin sayısı daha fazladır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak “mesleki adanmışlık ölçeği” ve kişisel bilgiler formu kullanılmıştır. Araştırmanın amacına uygun olarak demografik bilgiler içeren ve sıralı lojistik regresyon analizinde kullanılmış olan kişisel bilgiler bölümündeki “Yakın ailenizde öğretmen olan kimse var mı? Öğrencilik hayatınızda hayranlık duyduğunuz bir öğretmen oldu mu? Öğretmen olmak en büyük hayalleriniz arasında mıydı? Öğretmekten çok zevk aldığım için öğretmen olmayı seçtim. Öğretmen olmayı iş dışında geçirdiğim zaman fazla olduğu için seçtim. Öğretmen olmayı gelirinin iyi olduğunu düşündüğüm için seçtim. Eğitim fakültesi 1. tercihiniz miydi ?” soruları sorulmuştur. Her soru “evet” ve “hayır” şeklinde kategorik değişken içermektedir. Sorulan sorular verilerin analizinde kullanılmıştır.

Mesleki Adanmışlık Ölçeği. Araştırmada öğretmenlerin mesleki adanmışlık düzeylerini belirlemek amacıyla Kozikoğlu ve Senemoğlu (2018) tarafından geliştirilen “Öğretmenlik Mesleğine Adanmışlık Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek 5’li likert şeklindedir. “Kesinlikle Katılmıyorum”dan “Kesinlikle katılıyorum”a kadar puanlandırılmakta ve 20 maddeden oluşmaktadır. Ölçek 3 boyuttan oluşmaktadır. 1. boyut olan “Mesleğe Bağlılık” boyutu 8 maddeden oluşmakta, 2. boyut olan “Öğrencilere Adama” boyutu 8 maddeden oluşmakta ve 3 boyut olan “Özverili Çalışma” boyutu 4 maddeden oluşmaktadır. Ayrıca araştırmanın bağımsız değişkenleri belirlenirken öğretmenlerin mesleki adanmışlıklarının belirlenmesi noktasında uzman görüşüne başvurulmuştur. Mevcut çalışmada ölçeğin güvenirlik katsayısı crobach alfa .089 olarak belirlenmiştir.

Mevcut araştırmada Mesleki Adanmışlık Ölçeğine ait doğrulayıcı faktör (DFA) analizi Mplus 8 programıyla gerçekleştirilmiş olup, sonuçları incelendiğinde uyum iyiliği indeksleri, $X^2=514.970$, $df=149$, $X^2/df= 3.45$, SRMR .05, CFI .98, TLI .97, RMSEA .073. olarak belirlenmiştir. X^2/df ’nin 3’ün altında olması mükemmel uyuma 5’in altında olması ise orta düzeyde uyuma karşılık gelmektedir (Kline, 2005). İyi bir model-veri uyumu, RMSEA <.06, CFI > .95 ve TLI > .95 ile belirtilir. RMSEA’nın .08’den küçük olması babul edilir uyuma işaret etmektedir (Hu & Bentler, 1999). Bu çerçevede bu araştırmada uyum iyiliği indeksinin iyi olduğu söylenebilir. Özetle, bu sonuçlar ölçeğin kabul edilebilir düzeyde kullanılabilir bir ölçek olduğunu ifade etmektedir.

Veri İşlemi ve Analizi

Araştırma verileri toplanmadan önce araştırmanın yürütülebilmesi gerekli izinler alınmıştır. Ardından araştırmacı tarafından hazırlanmış olan online form aracılığı ile veriler gönüllölük esasına göre toplanmıştır. Veri toplama aracının doldurulma süresi ortalama 15 dakikadır. Verilerin analizinde çalışma grubunda yer alan öğretmenlere ait betimsel istatistikler, frekans analizleri ve sıralı lojistik regresyon analizi kullanılmıştır. Kategorik olarak sıralı özellik gösteren bağımlı değişken için tek analiz yöntemi sıralı lojistik regresyon modelidir (Liu, 2016). Lojistik regresyon analizi, logit dönüşümü uygulanan değişkenin yapısına göre isimlendirilir. Araştırmanın bağımlı değişkeni öğretmenlik mesleğine adanmışlık iken, bağımsız değişkenleri “Cinsiyet, Medeni Durum, Eğitim Durumu, Mesleki Kadem, Yakın ailenizde öğretmen olan kimse var mı? Öğrencilik hayatınızda hayranlık duyduğunuz bir öğretmen oldu mu? Öğretmen olmak en büyük hayalleriniz arasında mıydı? Öğretmekten çok zevk aldığım için öğretmen olmayı seçtim. Öğretmen olmayı iş dışında geçirdiğim zaman fazla olduğu için seçtim. Öğretmen olmayı gelirinin iyi olduğunu düşündüğüm için seçtim. Eğitim fakóltesi 1. tercihiniz miydi?” Araştırmanın bağımlı değişkeni olan mesleki adanmışlık iki aşamalı kümeleme analizine tabi tutularak “düşük”, “orta” ve “yüksek” adanmışlık düzeylerinden oluşan üç kategorili bir değişken olarak tanımlanmıştır. Sıralı lojistik regresyon analizi için araştırmada doğru sınıf sayısını belirlemede en iyi performans gösteren endekslerden biri olan (Morgan, 2015) BIC yöntemi kullanılarak bağımlı değişken kategorilere ayrılmıştır. Aşağıda şekil 1’de BIC sonuçları sunulmuştur.

Tablo 2. İki aşamalı küme analizi sonucu

Değişken	Küme	f	%	Mean	SD
Mesleğe Adanmışlık	Yüksek	188	41.3	94.06	.21
	Orta	155	34.1	83.58	.22
	Düşük	112	24.6	73.43	.37

Tablo 2’de görüldüğü gibi, iki aşamalı küme analizi, birinci kümedeki 180 öğretmenin (%41.3) mesleki adanmışlık toplam puan ortalamasını 94.06, standart sapması .21, ikinci kümedeki 155 öğretmenin (%34.1) ortalaması 83.58, standart sapması .22 ve üçüncü kümedeki 112 öğretmenin (%24.6) iş yaşam dengesi puan ortalaması 73.43 ve standart sapması .37 olarak bulunmuştur. Bu durumda; ilk küme “yüksek” mesleki adanmışlığı olan öğretmenleri; ikinci küme “orta” mesleki adanmışlığı olan öğretmenleri içerir; üçüncü küme ise “düşük” mesleki adanmışlığı olan öğretmenleri içermektedir. Üç kategorili bağımlı değişken bu şekilde elde edilmiştir. Bağımlı değişken olarak sıralı lojistik regresyon analizinin kullanıldığı bu çalışmada üç kategorinin olduğu ve bu kategoriler arasında sıralı bir ilişkinin olduğu çalışmada, “referans kategori” olarak mesleki adanmışlığı düşük olan öğretmenler alınmıştır. Dolayısıyla elde edilen katsayılar, öğretmenlerin düşük mesleki adanmışlığa sahip olma olasılıkları üzerindeki etkileri göstermektedir.

Modelin Varsayımlarının Test Edilmesi

Araştırmada araştırmanın amacına göre sıralı lojistik regresyon analizi kullanılmıştır. Bu analizin kullanılabilmesinde veri setinde birtakım varsayımların sağlanması gereklidir. Bu bölümde araştırma modelinin varsayımlarına ilişkin istatistiki bilgiler sunulmuştur.

Varsayım 1

Sıralı lojistik regresyon analizinin uygulanması için analizin bağımsız değişkenler arasındaki yüksek korelasyonlara oldukça duyarlı olması nedeniyle bağımsız değişkenler arasında çoklu bağlantı problemi olmamalıdır. Çoklu bağlantı problemi, değişkenler arasındaki korelasyonların yüksek olması ($r > .90$) durumunda görülmektedir (Tabachnick ve Fidell, 2015). Mevcut çalışmada çoklu bağlantı problemi ile karşılaşılmamıştır ($r < .90$). Bu varsayımı gerçekleştirmek için tolerans ve Varyans Enflasyon Faktörü (VIF) değerleri hesaplanmıştır. Tolerans değerinin .02’den büyük, VIF değerinin 10’dan küçük olması beklenir (Kalaycı, 2014). Tablo 3’te yordayıcı değişkenlerin tolerans ve VIF değerleri sunulmaktadır.

Tablo 3. Bağımsız değişkenler için tolerans ve VIF değerleri

Değişkenler	Tolerans	VIF
Cinsiyet	.222	4.511
Medeni Durum	.120	8.306
Eğitim Durumu	.974	1.027
Mesleki Kıdem	.902	1.109
Okul Düzeyi	.921	1.085
Yakın ailenizde öğretmen olan kimse var mı?	.215	4.652
Öğrencilik hayatınızda hayranlık duyduğunuz bir öğretmen oldu mu?	.197	5.067
Öğretmek benim en büyük zevkim	.197	5.067
Öğretmen olmak en büyük hayalleriniz arasında mıydı?	.437	2.291
Öğretmen olmayı iş dışında geçirdiğim zaman fazla olduğu için seçtim.	.261	3.835
Öğretmen olmayı gelirin iyi olduğunu düşündüğüm için seçtim.	.261	3.839
Eğitim fakültesi 1. Tercihiniz miydi?	.312	3.207

Tablo 3'e göre, bağımsız değişkenler için tolerans değerleri .120 ile .974 arasında değişmektedir ve tüm değerler .02'den büyüktür. VIF değerleri ise bağımsız değişkenler için 1.027 ile 8.306 arasında değişmektedir ve tüm değerler 10'dan küçüktür. Dolayısıyla burada ilgili varsayımların sağlandığı söylenebilir.

Varsayım 2

Sıralı regresyon analizi için sağlanması gereken varsayımlardan biri regresyon katsayılarının tüm kategoriler için aynı olmasının sağlanmasıdır. Sıfır hipotezi anlamlılık düzeyinde reddedilirse, bu durum seçilen bağlantı fonksiyonunun veriler için yanlış olabileceği veya bağımsız değişkenler ile logitler arasındaki ilişkilerin tüm logitler için aynı olmadığı anlamına gelmektedir (Williams ve Quiroz, 2020). Lojistik regresyon analizinde paralellik varsayımının geçerliliğini test etmek için ki-kare testi kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlar aşağıdaki Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo.4 Sıralı lojistik regresyon analizinde paralellik varsayımına ilişkin sonuçlar

Model	-2 Log likelihood (-2LL)	χ^2	sd	p
Null Hipotezi	424.757			
Genel	405.215	19.542	15	.190

H₀=Parametrelerin tahmini değerleri aynı kesişme noktasından geçer.

H₁=Parametrelerin tahmini değerleri farklı kesişme noktalarından geçer.

Tablo 4, ki-kare testi ile test edilen paralellik varsayımının sağlandığına dair kanıtlar sunmaktadır ($\chi^2=19.542$, $p>0,05$). Başka bir ifade ile H₀ desteklenmektedir. Elde edilen sonuca göre bağımlı değişkenin (mesleki adanmışlığın) her bir kategorisinin regresyon katsayılarının aynı olduğunu gösterir (Menard, 2002). Varsayım testi sonuçlarının genel değerlendirmesi, sıralı lojistik regresyon analizinin uygulanabileceği varsayımını doğrulamaktadır.

Bulgular

Araştırmada öğretmenlerin mesleki adanmışlık düzeylerine ilişkin bilgiler aşağıda Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. Öğretmenlerin mesleki adanmışlık düzeyi

	N	$\bar{x}$	Med	Mod	Ss
Öğretmenlik Mesleğine Adanmışlık Düzeyi	485	85.415	86	95	8.807

Tablo 5' e göre 485 öğretmenin mesleki adanmışlık düzeyi toplam puan ortalaması 85.415 olarak bulunmuştur. Öğretmenlerin mesleki adanmışlık düzeyinin ortalama puanının orta düzeyin üstünde olduğunu söylemek mümkündür. Analiz yoluyla elde edilen model uygunluğu tablosu, bağımsız değişkenler olmadan kurulan model ve bağımsız değişkenlerin dahil edilmesiyle kurulan model için -2 log olabilirlik (-2LL) değerini verir. Tablo 6'da, model uygunluğuna ilişkin bulgular sunulmaktadır.

Tablo 6. Model uygunluğuyla ilgili -2 Log likelihood değerleri

Model	-2 Log likelihood (-2LL)	χ^2	sd	p
Only the intercept	591.647			
Final	424.757	166.890	15	.000

Tablo 6'ya göre bağımsız değişkenler ile kurulan model ile bağımsız değişkenler olmadan kurulan ilk model arasında anlamlı bir fark vardır ($X^2=839.113-813.431=25.682$, $p<.05$). Bu sonuca göre, bağımlı değişken ile bağımsız değişken arasında bir ilişki vardır. İkinci aşamada, modelin uyum iyiliği sonuçları incelenmiştir. Model-veri uyumu, Pearson ki-kare ve sapma istatistikleri belirlenerek gözlenen ve beklenen değerler arasındaki farkla değerlendirilir (Archer ve Lemeshow, 2006). Tablo 7'de Modelin uyum iyiliği testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 7. Uyum iyiliği sonuçları

Model	χ^2	sd	p
Pearson	363.119	331	.108
Deviance	280.201	331	.980

H₀=Model verileri temsil eder.

H₁=Model verileri temsil etmez.

Tablo 7' den izleneceği gibi modelin uyum iyiliğine ilişkin Pearson ki-kare değeri ($\chi^2=363.119$, $p>.05$) ve Deviance ki-kare ($\chi^2=280.201$, $p>.05$) testleri anlamlı olmadığını göstermektedir. Testlerin anlamlı olmaması H₀ hipotezinin desteklendiğini ve verilerin modele iyi uyum sağladığını ifade etmektedir (Allison, 2012). Pseudo R² değerleri üzerinden modelin uyum iyiliği analiz edilmiştir. Pseudo R²'yle, bağımlı ve bağımsız değişkenler arasındaki ilişkinin gücü ölçülmektedir (Pituch ve Stevens, 2015). Analiz sonucunda elde edilen bulgular aşağıda Tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 8. Pseudo R² değerine ilişkin sonuçlar

Cox and Snell	Nagelkerke	McFadden
0.307	0.347	0.170

Tablo 8'den de görüleceği üzere Pseudo R² değerleri Cox ve Snell (.307). Nagelkerke (.347) ve McFadden (.170) olarak hesaplanmıştır. Smith ve McKenna'ya (2013) göre McFadden, Cox-Snell ve Nagelkerke R² istatistikleri en sık kullanılan R² istatistikleridir. Allison'a (2012) göre Cox ve Snell ve Nagelkerke R² değeri bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkeni yüzde olarak açıklamaktadır. Analizin verdiği sonuca göre modeldeki bağımsız değişkenler mevcut çalışmada bağımlı değişkeni % 34 oranında açıklamaktadır.

Sıralı lojistik regresyon analizinde bağımsız değişkenlerin anlamlılığını belirlemek için Wald testinin yapılması gerekir (Hauck ve Donner, 1977). Wald istatistiğinin kullanılması bu analiz için yansız ve sapmayan parametre bulguları elde etmek için bir avantajdır (Gregory ve Veall, 1985). Modellerin yorumlanmasında olasılık oranının belirlenmesi için Wald istatistiğinde ‘‘Odds oranının belirlenmesi gerekir. Olasılıkların veya logitlerin, lojistik regresyonda tahmin edilen bağımlı değişken olarak hizmet ettirmektedir (Pituch ve Stevens, 2015). Lojistik regresyon analizinde olasılık oranına göre yorumlamak önerilmektedir (Field, 2009). Öğretmenlerin mesleki adanmışlıklarını etkileyen bağımsız değişkenlere yönelik elde edilen sonuçlar Tablo 9'da gösterilmektedir.

Tablo 9. Öğretmenlerin mesleki adanmışlıklarını etkileyen bağımsız değişkenlere yönelik istatistikler

Değişkenler		β	Std Hata	Wald	p	Odds ratio (e ^{β})
Threshold	Mesleki	-1.461	.433	11.391	.001	
	Adanmışlık 1					
	Mesleki	.412	.427	.931	.335	
	Adanmışlık 2					
Cinsiyet 1		-.832	.854	.948	.330	
Cinsiyet 2						
Medeni durum 1		-3.623	.938	14.935	.000	0.026
Medeni durum 2						
Eğitim Durumu=1.00		-.735	.296	6.150	.013	0.479
Eğitim Durumu =2.00						
Mesleki kıdem=1.00		-.379	.304	1.557	.212	
Mesleki kıdem =2.00		.192	.258	.555	.456	
Mesleki kıdem =3.00		.292	.259	1.264	.261	
Mesleki kıdem =4.00						
Ailede �ğretmen olma 1		.959	.598	2.573	.109	
Ailede �ğretmen olma 2						

Tablo 9 Devamı. Öğretmenlerin mesleki adanmışlıklarını etkileyen bağımsız değişkenlere yönelik istatistikler

Değişkenler	β	Std Hata	Wald	p	Odds ratio (e ^{β})
Hayranlıkdıuyduğu bir öğretmeni olması 1	-.124	.599	.043	.836	
Hayranlıkdıuyduğu bir öğretmeni olması 2					
Öğretme zevki 1	2.557	.374	46.680	.000	12.897
Öğretme zevki 2					
En büyük hayal 1	3.142	.669	22.081	.000	23.150
En büyük hayal 2					
Çalışma saatinin az olması nedeni 1	-2.647	.769	11.834	.001	0.070
Çalışma saatinin az olması nedeni 2					
Gelirinin iyi olması	.225	.659	.116	.733	
Gelirinin iyi olması					
Eğitim Fakültesi 1 tercihim 1	.683	.443	2.374	.123	
Eğitim Fakültesi 1 tercihim 2					

Tablo 9 model parametrelerinin anlamlılık analizlerinin sonuçlarını göstermektedir. Medeni durum ($p=.000$), eğitim durumu ($p=.013$), öğretme zevki ($p=.000$), en büyük hayalin öğretmen olmak olması ($p=.000$) ve çalışma saatinin az olması ($p=.001$) değişkenlerinin anlamlı etkisi olduğu görülmektedir. Bu anlamda yorum yapabilmek için Tablo 9'da "e" değerleri hesaplanmıştır. Field (2009) olasılık oranının yorumlanmasıyla ilgili olarak, olasılık değerinin 1'den büyük olması durumunda bir artış 1'den küçük olması durumunda ise bir düşüşün meydana geldiğini belirtmektedir. Anlamlı olarak bulunan değerler yorumlandığında:

- Medeni durum değişkenine göre bekâr öğretmenlerin mesleki adanmışlık olasılığı evli öğretmenlere göre 0.26 kat daha düşüktür. Evli öğretmenlerin mesleki adanmışlık olasılığı 1 birim kabul edilirse, bekâr öğretmenlerin olasılığı 0.26 birimdir. Bu bulgu, bekâr öğretmenlerin mesleki adanmışlık gösterme olasılığının evli öğretmenlere göre önemli ölçüde daha düşük olduğunu göstermektedir.
- Eğitim durumu değişkenine göre lisansüstü eğitim görmüş öğretmenlerin mesleki adanmış olma olasılıkları lisans düzeyinde eğitim görmüş öğretmenlere göre 0.479 kat daha düşüktür. Lisans düzeyinde eğitim almış öğretmenlerin mesleki adanmışlık olasılığı 1 birim kabul edilirse, lisansüstü eğitim almış öğretmenlerin olasılığı 0.479 birimdir. Bu bulgu, lisansüstü eğitim almış öğretmenlerin mesleki adanmışlık gösterme olasılığının, lisans düzeyinde eğitim almış öğretmenlere göre önemli ölçüde daha düşük olduğunu göstermektedir.
- Öğretmek benim en büyük zevkim bağımsız değişkenine evet diyen öğretmenlerin, mesleki adanmışlık olasılıkları hayır diyen öğretmenlere göre 12.897 kat daha yüksektir. Öğretmek benim en büyük zevkim ifadesine evet diyen öğretmenler, mesleklerine hayır diyen öğretmenlere göre 12.897 kat daha adanmış olma eğilimi göstermektedirler.
- En büyük hayalim öğretmen olmaktı bağımsız değişkenine evet diyen öğretmenlerin, mesleki adanmışlık olasılıkları hayır diyen öğretmenlere göre 23.150 kat daha yüksektir. En büyük hayalim öğretmen olmaktı bağımsız değişkenine hayır diyen öğretmenlerin mesleki adanmışlık olasılığı 1 birim kabul edilirse, evet diyen öğretmenlerin olasılığı 23.150 birimdir. Bu bulgu, en büyük hayali öğretmen olmak olan öğretmenlerin mesleki adanmışlık gösterme olasılığının, bu hayali paylaşmayan öğretmenlere göre önemli ölçüde daha yüksek olduğunu göstermektedir.
- Çalışma saatinin az olması öğretmenliği tercih etmemdeki en büyük sebep bağımsız değişkenine evet diyen öğretmenlerin hayır diyen öğretmenlere göre mesleki adanmışlık olasılıkları 0.07 kat düşüktür. Çalışma saatinin az olması öğretmenliği tercih etmemdeki en büyük sebep bağımsız değişkenine hayır diyen öğretmenlerin mesleki adanmışlık olasılığı 1 birim kabul edilirse, evet diyen öğretmenlerin olasılığı 0.07 birimdir. Bu, çalışma saatinin az olmasını öğretmenliği tercih etmelerindeki en büyük sebep olarak gören öğretmenlerin mesleki adanmışlık gösterme

olasılığının, bu sebebi paylaşmayan öğretmenlere göre önemli ölçüde daha düşük olduğunu göstermektedir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu araştırma öğretmenlerin mesleki adanmışlık düzeylerini belirleyen faktörleri ortaya çıkarmak amacıyla yapılmıştır. Öğretmenlerin mesleki adanmışlık düzeylerinin *Cinsiyet, Medeni Durum, Eğitim Durumu, Mesleki Kadem, Yakın ailenizde öğretmen olan kimse var mı? Öğretmek benim en büyük zevkim. Öğrencilik hayatınızda hayranlık duyduğunuz bir öğretmen oldu mu? Öğretmen olmak en büyük hayalleriniz arasında mıydı? Öğretmen olmayı iş dışında geçirdiğim zaman fazla olduğu için seçtim. Öğretmen olmayı gelirin iyi olduğunu düşündüğüm için seçtim. Eğitim fakültesi tercih sırası*, gibi kategorik değişkenler tarafından yordanıp yordanmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Sıralı lojistik regresyon analizi sonuçlarına göre medeni durum, eğitim durumu, öğretme zevki, en büyük hayalin öğretmen olmak olması ve çalışma saatinin az olması değişkenlerinin öğretmenlerin mesleki adanmışlığında anlamlı etkisi olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin mesleki adanmışlık düzeyleri puan ortalamaları 85.415 olarak bulunmuş ve orta düzeyin üzerindedir. Güner (2006) tarafından öğretmenlerin mesleki adanmışlıkları araştırılmış ve öğretmenler orta düzeyin üzerinde bir adanmışlık düzeyine sahip olduklarını ifade etmişlerdir. Celep'in (1998) araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin büyük çoğunluğu yüksek düzeyde öğretim işlerine adanmışlık göstermektedirler. Turhan, Demirli ve Nazik'e (2012) göre sınıf öğretmenleri yüksek düzeyde mesleki adanmışlığa sahiptir. Bozdaş'a (2013) göre ise öğretmenler düşük düzeyde mesleki adanmışlık göstermektedirler. Kozikoğlu ve Özcanlı'ya (2020) göre ise öğretmenlerin mesleki adanmışlık düzeyleri yüksektir. Philipp ve Schüpbach (2010) tarafından yapılmış olan araştırmada da öğretmenlerin adanmışlık düzeyleri yüksek bulunmuştur. Mevcut çalışmada ve literatürde mesleki adanmışlık düzeyine yönelik farklı sonuçların olması, araştırmaların örneklemelerinden kaynaklı olabilir.

Literatürde Young McLeod ve Carpenter (2023) tarafından yapılmış olan çalışmayla mesleki adanmışlık üzerinde etkili olan değişkenlerden birinin cinsiyet olduğu görülmüştür. Bu çalışmada cinsiyet bağımsız değişkenine göre öğretmenlerin mesleki adanmışlıklarında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Ancak Guarino, Santibañez ve Daley, (2006) tarafından ve Güner, (2006) tarafından yapılmış olan araştırmalarda kadın katılımcıların öğretmenlik mesleğine adanmışlık düzeylerinin erkek katılımcılara göre daha yüksek ve pozitif düzeyde olduğu görülmüştür. Meriç, Öztürk-Çiftçi ve Yurtal'nin (2017) yaptığı araştırmada erkek öğretmenlerin işe adanmışlık düzeyleri kadın öğretmenlerden daha yüksek bulunmuştur. Araştırma sonuçları kültürlerarası farklılıktan dolayı farklı sonuçlar olabileceğini düşündürmektedir.

Medeni durum değişkenine göre öğretmenler bekar olduklarında mesleki adanmışlık olasılıkları daha düşüktür. Maeran, Pitarelli ve Cangiano'ya (2013) göre bekar olan kişiler için de iş, ailesi olan kişilere göre daha önemli görülmektedir. Hofstede'nin örgüt kültürü araştırmasına göre Türkiye kolektivist bir yapıdadır. Dolayısıyla Türk kültüründe aile olma önemli görülmektedir. Bu bulgu aile sorumluluğunu taşıyan öğretmenlerin mesleklerine daha adanmış olabileceklerini düşündürmektedir.

Eğitim durumu değişkenine göre lisansüstü eğitim görmüş öğretmenlerin mesleki adanmışlık düzeyleri lisans düzeyinde eğitim görmüş öğretmenlere göre daha düşüktür. Benzer şekilde Gökaslan'ın (2018) eğitim düzeyi ile mesleki adanmışlık arasında negatif bir ilişki olduğunu bulgulamıştır. Yüksek lisans yapmış öğretmenlerin işe adanmışlıkları düşük düzeydedir. Eğitim düzeyleri artan öğretmenlerin maaş ve kariyerlerinde iyileşme beklentileri vardır (Hanushek ve Rivkin, 2006). Dolayısıyla lisansüstü eğitim almış öğretmenlerin mesleki adanmışlıklarının düşük olması beklentilerinin karşılanmamış olmasından kaynaklanabilir.

Öğretmek benim en büyük zevkim bağımsız değişkenine evet diyen öğretmenlerin, mesleki adanmışlık düzeyleri hayır diyen öğretmenlere göre daha yüksektir. Güner'in (2006) araştırma sonuçlarına göre öğretmenlik yapmaktan memnun olan öğretmenlerin adanmışlıkları daha yüksektir. Rots, Aelterman, Vlerick ve Vermeulen'in (2007) araştırma bulguları öğretmekten zevk alan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini tercih ettiklerine yöneliktir. Konstantopoulos (2006) adanmış öğretmenlerin öğrenci başarısı için önemli bir faktör olduğunu belirtmekte ve öğretmekten zevk aldıklarını ifade etmektedir. Dolayısıyla mesleki adanmışlığın öğretme zevkini arttırdığını söylemek mümkündür.

En büyük hayalim öğretmen olmaktı bağımsız değişkenine evet diyen öğretmenlerin, mesleki adanmışlık düzeyleri hayır diyen öğretmenlere göre daha yüksektir. Güner'in (2006) araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin mesleğe yönelik pozitif tutumları mesleki adanmışlıkla yüksek düzeyde ilişkilidir. Turhan, Demirli ve Nazik, (2012) mesleği sevmenin, öğretmenlerin mesleki adanmışlık düzeylerini olumlu

etkilediğini bulgulamıştır. Mevcut araştırmanın bulgusu ve literatürden elde edilen bulgular mesleki adanmışlığın mesleği sevmeye başladığını düşündürmektedir.

Çalışma saatinin az olması öğretmenliği tercih etmemdeki en büyük sebep bağımsız değişkenine evet diyen öğretmenlerin hayır diyen öğretmenlere göre mesleki adanmışlık düzeyleri daha düşüktür. Turhan, Demirli ve Nazik (2012) çaba gösterme, değer vermenin öğretmenlerin mesleki adanmışlık düzeylerini olumlu etkilediğini belirtmektedirler. Bu bulgudan hareketle öğretmenlik mesleğini çalışma saatinin az olması nedeniyle seçen öğretmenlerin daha az çaba harcadıklarından dolayı mesleki adanmışlıklarının düşük olduğunu söylemek mümkündür.

Araştırmanın sonuçlarına göre uygulayıcılara, araştırmacılara ve eğitim politikacılarına yönelik öneriler aşağıda sunulmuştur.

1. Daha etkili bir eğitim öğretim ortamı için öğretmenler mesleki adanmışlık göstermeleri önemlidir. Eğitim fakültesine tercih yapan öğrencilerin mesleği isteyerek seçmeleri mesleki adanmışlıklarına olumlu katkı sağlayacaktır. Mesleğine daha bağlı ve adanmış öğretmen adayları öğretmen olduklarında daha yüksek mesleki adanmışlık göstermeleri muhtemeldir.

2. Öğretmekten zevk alan öğretmenlerin mesleki adanmışlıklarının yüksek olması bulgusu öğretmenliği severek yapan öğretmenlerin öğrenci başarısına katkı sunacağını literatürle desteklenmektedir. Mesleki adanmışlığı yüksek olan öğretmenlerin, öğrenci başarısına katkılarını derinlemesine incelemek adına gelecekte araştırmacıların nitel çalışmalar yapmaları önerilebilir.

3. Milli Eğitim Bakanlığı, mesleğini seven öğretmenlere yönelik politikalar sağlamalıdır. Kamu okullarında öğretmenlerin mesleki adanmışlıklarını artırmalarını sağlamak seminerler ve konferanslar düzenlenmelidir.

4. Çalışma, Yozgat'ta bulunan kamuya bağlı okullarda yürütülmüştür. Araştırmacıların çalışmayı özel okullarda çalışan öğretmenler üzerinde tekrarlanmaları önerilebilir.

5. Araştırma verilerinin tek seferde toplanmış olması nedeniyle kesitsel bir araştırmadır. Araştırmacılara boylamsal araştırmalar yapmaları önerilebilir.

Etik Beyan

"Öğretmenlik Mesleğine Adanmışlığın Sıralı Lojistik Regresyon Analizi ile İncelenmesi" başlıklı çalışmanın yazım sürecinde bilimsel kurallara, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamış ve bu çalışma herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiştir. Gerekli olan etik kurul izinleri Yozgat Bozok Üniversitesi Etik Kurulu'nun 20.01.2021 tarih ve 18/04 sayılı kararında alınmıştır.

Çatışma Beyanı

Araştırmada çıkar çatışması oluşacak herhangi bir durum söz konusu değildir.

Kaynakça

- Allison, P. D. (2012). *Logistic regression using SAS: Theory and application*. SAS institute.
- Archer, K. J., Lemeshow, S. (2006). Goodness-of-fit test for a logistic regression model fitted using survey sample data. *The Stata Journal*, 6(1), 97-105.
- Bastick, T. (2000). Why teacher trainees choose the teaching profession: Comparing trainees in metropolitan and developing countries. *International Review of Education/Internationale Zeitschrift für Erziehungswissenschaft/Revue Internationale de l'Education*, 46(3/4), 343-349.
- Bozdaş, Ş. (2013). *Öğretmenlerin mesleklerine adanmışlık düzeyleri ile değerler eğitimi uygulama düzeyleri arasındaki ilişki*. (Yüksek Lisans Tezi), Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Cai, Y. ve Lin, C. (2006). Theory and practice on teacher performance evaluation. *Frontiers of Education in China*, 1, 29-39.
- Celep, C. (1998). Eğitim örgütlerinde öğretmenlerin örgütsel adanmışlığı. *Eğitim ve Bilim*, 22(108).
- Day, C. (2004). *A passion for teaching*. London: Routledge Falmer.
- Engin, M. Ç. ve Taşkın, A. (2022). Preservice Teachers' Professional Engagement and Their Ability to Choose Teaching Techniques. *Journal of Education and Future*, (21), 29-40.
- Erkuş, A. (2017). *Davranış bilimleri için bilimsel araştırma süreci*. Ankara: Seçkin
- Field, A. (2009). *Discovering statistics using SPSS: Book plus code for E version of text*. SAGE.
- Fried, R. (2001). *The passionate teacher: A practical guide*. Beacon Press.

- Gregory, A. W. ve Veall, M. R. (1985). Formulating Wald tests of nonlinear restrictions. *Econometrica: Journal of the Econometric Society*, 1465-1468.
- Guarino, C. M., Santibanez, L. ve Daley, G. A. (2006). Teacher recruitment and retention: A review of the recent empirical literature. *Review of educational research*, 76(2), 173-208.
- Güner, H. (2006). *Öğretmenlerin adanmışlık sorunu: İstanbul ili örneğinde bir çalışma* (Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Gökaslan, M. O. (2018). Öğretmenlerde örgütsel bağlılık, işe gömülmüşlük, işe adanmışlık ve işten ayrılma niyeti ilişkisi: Bir alan çalışması. *Türk Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 26-46.
- Hanushek, E. A. ve Rivkin, S. G. (2006). Teacher quality. *Handbook of the Economics of Education*, 2, 1051-1078.
- Hargreaves, A. (1997). Rethinking Educational Change with Heart and Mind. 1997 ASCD Yearbook.
- Hauck Jr, W. W. ve Donner, A. (1977). Wald's test as applied to hypotheses in logit analysis. *Journal of the american statistical association*, 72(360a), 851-853.
- Hofstede Insights. (t.y.). Country comparison tool: Turkey. Erişim Tarihi: Mayıs 20, 2023, <https://www.hofstede-insights.com/country-comparison-tool?countries=turkey>
- Hu, L. ve Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling*, 6, 1-55. <https://doi.org/10.1080/10705519909540118>
- Kalaycı, ř. (2014). *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*. Asil.
- Kim, M. (2013). Constructing occupational identities: How female preschool teachers develop professionalism. *Universal Journal of Educational Research*, 1(4), 309-317.
- Konstantopoulos, S. (2006). Trends of school effects on student achievement: Evidence from NLS: 72, HSB: 82, and NELS: 92. *Teachers College Record*, 108(12), 2550-2581.
- Kozikoğlu, İ. ve Özcanlı, N. (2020). Öğretmenlerin 21. yüzyıl öğreten becerileri ile mesleğe adanmışlıkları arasındaki ilişki. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 9(1), 270-290.
- Kozikoğlu, İ. ve Senemoğlu, N. (2018). Development of teachers' professional engagement scale: A study on validity and reliability Öğretmenlik mesleğine adanmışlık ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Journal of Human Sciences*, 15(4), 2614-2625.
- Kline, R. B. (2005). *Principles and practice of structural equation modeling*. (2nd ed.). NY: Guilford Publications, Inc
- Liu, X. (2016). *Applied ordinal logistic regression using Stata*. SAGE
- Mart, C. T. (2013). A passionate teacher: Teacher commitment and dedication to student learning. *International Journal of Academic Research in Progressive Education and Development*, 2(1), 437-442.
- Maeran, R., Pitarelli, F. ve Cangiano, F. (2013). Work-life balance and job satisfaction among teachers. *Interdisciplinary Journal of Family Studies*, 18(1).
- MEB. (2022). Millî Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim 2021/2022. https://sgb.meb.gov.tr/www/icerik_goruntule.php?KNO=460 adresinden edinilmiştir.
- Menard, S. (2002). *Applied Logistic Regression Analysis*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Meriç, E., Çiftçi, D. Ö. ve Yurtal, F. (2019). Algılanan örgütsel destek ve işe adanmışlık arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 27(1), 65-74.
- Moè, A. (2016). Harmonious passion and its relationship with teacher well-being. *Teaching and Teacher Education*, 59, 431-437.
- Montalvo, G. P., Mansfield, E. A. ve Miller, R. B. (2007). Liking or disliking the teacher: Student motivation, engagement and achievement. *Evaluation & Research in Education*, 20(3), 144-158.
- Morgan, G. B. (2015). Mixed mode latent class analysis: An examination of fit index performance for classification. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 22(1), 76-86.
- Nias, J. (1989). *Primary teachers talking: A study of teaching and work*. London: Routledge.
- Owen, S. M. (2015). Teacher professional learning communities in innovative contexts: 'ah hah moments', 'passion' and 'making a difference' for student learning. *Professional development in education*, 41(1), 57-74.
- Patrick, B. C., Hisley, J. ve Kempner, T. (2000). "What's everybody so excited about?": The effects of teacher enthusiasm on student intrinsic motivation and vitality. *The Journal of experimental education*, 68(3), 217-236.
- Phelps, P. H. ve Benson, T. R. (2012). Teachers with a passion for the profession. *Action in Teacher Education*, 34(1), 65-76.
- Philipp, A. ve Schüpbach, H. (2010). Longitudinal effects of emotional labour on emotional exhaustion and dedication of teachers. *Journal of Occupational Health Psychology*, 15(4), 494-504.
- Pituch, K. A. ve Stevens, J. P. (2015). *Applied multivariate statistics for the social sciences: Analyses with SAS and IBM's SPSS*. Routledge.
- Rest, J. R. (1986). *Moral development: Advances in research and theory*.
- Rots, I., Aelterman, A., Vlerick, P. ve Vermeulen, K. (2007). Teacher education, graduates' teaching commitment and entrance into the teaching profession. *Teaching and Teacher education*, 23(5), 543-556.
- Sağsan, M. ve Firtına, B. (2015). The commitment and dedication to knowledge occupation: Paradoxes of platonic relation and the examination with professionalism. *Information World*, 16(1), 1-22.
- Smith, T. J. ve McKenna, C. M. (2013). A comparison of logistic regression Pseudo R² indices. *Multiple Linear Regression Viewpoints*, 39(2), 17-26.
- Tabachnick, B.G. ve Fidel, L. S. (2015). *Çok değişkenli istatistiklerin kullanımı*. Nobel.

- Turhan, M., Demirli, C. ve Nazik, G. (2012). Sınıf öğretmenlerinin mesleğe adanmışlık düzeyine etki eden faktörler: Elazığ örneği. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(21), 179-192.
- Vallerand, R. J., Houlfort, N. ve Fores, J. (2003). Passion at work. *Emerging perspectives on values in organizations*, 6(8), 175-204.
- Van Scotter, J. R. ve Motowidlo, S. J. (1996). Interpersonal facilitation and job dedication as separate facets of contextual performance. *Journal of applied psychology*, 81(5), 525.
- Williams, R. A. ve Quiroz, C. (2020). *Ordinal regression models*. SAGE Publications Limited.
- Wisehart, R. (2004). Nurturing passionate teachers: Making our work transparent. *Teacher Education Quarterly*, 31(4), 45-53.
- Yin, H. B. ve Lee, J. C. K. (2012). Be passionate, but be rational as well: Emotional rules for Chinese teachers' work. *Teaching and Teacher Education*, 28(1), 56-65.
- Young, D. K., McLeod, A. J. ve Carpenter, D. (2023). Examining the influence of occupational characteristics, gender and work-life balance on IT professionals' occupational satisfaction and occupational commitment. *Information Technology and People*, 36(3), 1270-1297.
- Zehm, S. J. ve Kottler, J. A. (1993). *On being a teacher: The human dimension*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.

EXTENDED ABSTRACT

We want to express Professional dedication with words like great effort, craft, and dedication. This concept is motivation to achieve the best results. With the addiction and excitement created by being attached to any object, purpose, or purpose, people do not hesitate to disregard even their own lives for this purpose. Commitment is one of the values of the affective field, one of the learning areas people have (Sağsan and Firtına, 2015). Fried (2001) highlights two essential characteristics of teachers who are committed to their profession. First, they reflect the teachers' dedication to their profession and the attraction and importance of their field by sharing them with students, and they are involved in their work with great passion. Second, these educators demonstrate their passion for their profession through pedagogical actions that support students' learning and serve as experts in their field. Dedication means teachers' intense emotional commitment to their work. This dedication is a distinctive feature that distinguishes teaching from other professions (Nias, 1996). Teachers have a strong influence in the classroom. When students have dedicated and caring teachers, they are in an advantageous position for motivation and learning (Montalvo, Mansfield, and Miller, 2007). Dedication to the teaching profession is a motivating force that supports teachers' well-being and affects students' motivation (Patrick, Hisley, Kempner ve College, 2000). No one can deny that qualified, competent, and professionally committed teachers affect the future of society. In this context, it is significant to determine teachers' commitment. This research aims to examine the variables that affect teachers' professional dedication. This research was designed quantitatively and conducted in a survey model to determine the professional dedication levels of teachers in public schools in Yozgat and to explain it by predictive variables. We carried out the research in the 2021-2022 academic year on the base of the 485 teachers' opinions. The data were collected from public schools in the city center and its districts. An easily accessible sample was used in the research. The scale of dedication to the teaching profession was used in the study. Data were analyzed by ordinal logistic regression analysis. Logistic regression analysis is named according to the structure of the variable to which the logit transform is applied. While the study's dependent variable is a dedication to the teaching profession, the independent variables are Gender, Marital Status, Educational Status, Professional Seniority, and School Level. Is there anyone in your close family who is a teacher? Was there a teacher you admired in your student life? Was being a teacher among your biggest dreams? I chose to be a teacher because I had a lot of time outside work. I decided to be a teacher because I thought the income was good. Faculty of Education 1. Was it your choice? Professional dedication, which is the dependent variable of the research, was subjected to a two-stage cluster analysis and defined as a three-category variable consisting of "low," "medium," and "high" levels of commitment. There should be no multicollinearity problem between independent variables for applying ordinal logistic regression analysis since the analysis is susceptible to high correlations between independent variables. A multicollinearity problem is seen when correlations between variables are high ($r > .90$) (Tabachnick & Fidell, 2015). In the current study, no multicollinearity problem was encountered ($r < .90$). To realize this assumption, tolerance, and Variance Inflation Factor (VIF) values were calculated. The chi-square test was used to test the validity of the parallelism assumption in the logistic regression analysis. The result shows that each category of the dependent variable (professional dedication) is equal to each other. The average score of 485 teachers' professional dedication level was 85.415. The average score of the professional dedication level of the teachers is above the medium level. A significant difference exists between the model established with independent variables and the first constructed without independent variables. Model-

data fit is evaluated with the difference between observed and expected values by determining Pearson chi-square and deviation statistics ($p > .05$) tests show that it is insignificant. The fact that the tests are insignificant indicates that the H0 hypothesis is supported and that the data fit well with the model. According to Allison (2012), Cox Snell, and Nagelkerke's R2 value explains the dependent variable of the independent variables as a percentage. According to the analysis results, the model's independent variables explain the dependent variable by 34% in the current study. , It is necessary to decide on the "odds ratio" in Wald statistics to determine the probability ratio in the interpretation of the model. Probabilities or logits are the predicted dependent variable in logistic regression (Pituch & Stevens, 2015). Marital status ($p = .000$), education level ($p = .013$), pleasure in teaching ($p = .000$), having the biggest dream of being a teacher ($p = .000$), and having fewer working hours ($p = .001$) variables seem to have a Professional commitment was less likely when teachers were single. Professional commitment levels of postgraduate teachers are lower than those of undergraduate-level teachers. Teachers who answered yes to the independent variable "My greatest pleasure to teach" have higher levels of professional commitment than teachers who said no. Teachers who responded yes to the independent variable "My biggest dream was to be a teacher" have higher professional commitment levels than teachers who said no. The professional dedication of the teachers who chose the teaching profession due to the low working hours was found to be low. Teachers should show professional dedication for a more effective education and training environment. Students who choose the faculty of education willingly choose the profession will contribute positively to their professional dedication. The literature supports the finding that teachers who enjoy teaching have high professional dedication and that teachers who love teaching will contribute to student success. The study was carried out in public schools in Yozgat. Therefore, we can suggest the researchers repeat the study on teachers working in private schools.